

út 18/6, 19³⁰ hod.

Bystřice nad Pernštejnem

Kulturní dům

Jan Bartoš

klavír

program

Bedřich Smetana (1824–1884)

Rêves / Sny

Le Bonheur éteint / Zašlé štěstí

La Consolation / Útěcha

En Bohême / V Čechách

Au Salon / V salóně

Près du Château / Před hradem

*La Fête des Paysans Bohémiens / Slavnost českých
venkovanů*

Miloslav Kabeláč (1908–1979)

Osm preludií op. 30

Ostinato

Meditativo

Sognante

Corale

Notturmo

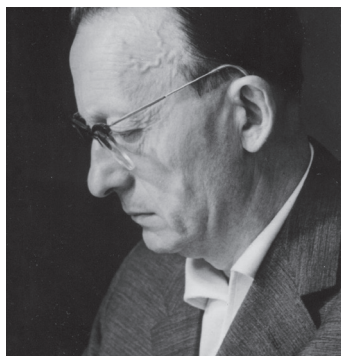
Volante

Arioso

Impetuoso

Roku 1874 ztratil **Bedřich Smetana** (1824–1884) sluch, zbylých deset let života žil od světa zvuků odloučen. Hudebníkům vnitřní sluch však zůstal nezasažen. Po třináctileté přestávce, během níž vytvořil Smetana pět oper, se vrátil ke klavíru a roku 1875 vznikl šestidílný cyklus *Rêves* (Sny). Jak už napovídá název cyklu a jednotlivých částí, je dílo reminiscencí na uplynulý čas, v němž skladatel prožíval šťastné i truchlivé chvíle. Každou ze skladeb věnoval některé ze svých bývalých šlechtických žáček, které na svého učitele nezapomněly a navštěvovaly ho i v Jabkenicích, kde žil v rodině své dcery. Francouzský název cyklu i jeho částí odkazuje ke šlechtickému prostředí a k žánru takzvaného charakteristického kusu. První vydání *Snů*, které vyšlo roku 1879 v pražském nakladatelství Emanuela Starého, neslo podtitul „6 morceaux caractéristiques“ a byla to rovněž vzpomínka: pod názvem *Six morceaux caractéristiques* (Šest charakteristických skladeb) vyšel roku 1851 v lipském nakladatelství Kistner Smetanův op. 1, o jehož vydání se zasloužil svým doporučením Franz Liszt. Na Liszta upomínají i ve *Snech* uplatněné prostředky klavírní techniky.

Miloslav Kabeláč (1908–1979) patří generačně i školením ke skladatelům, kteří umělecky vyrůstali v meziválečné době, svá nejvýznamnější díla vytvořil po druhé světové válce. V letech 1932–41 působil v Československém rozhlasu jako vůbec první hudební režisér a vystupoval také jako dirigent. Za války byl z rasových důvodů z rozhlasu propuštěn; jeho manželka, pianistka Berta Rixová, byla židovského původu. Roku 1945 se Kabeláč do rozhlasu na dalších deset let vrátil. Jeho kompoziční styl se však neslučoval s estetickou socialistického realismu a jeho díla byla opomíjena. Situace se změnila v období politického „tání“. Mimořádnou událostí bylo roku 1957 provedení Kabeláčova díla *Mystérium času* Českou filharmonií s Karlem Ančerlem. Po roce 1968 patřil Kabeláč k umělcům, kteří jednoznačně označili vstup vojsk Varšavské smlouvy jako okupaci a na jeho hudbu bylo v následujících letech opět uvaleno politické embargo. Cyklus *Osm preludií* op. 30 vznikl mezi roky 1954–1956. Jsou jakýmsi pokračováním *Snadných preludií* op. 26 z téže doby, určených dětem, *Osm preludií* však vyžaduje virtuózní techniku. Miloslav Kabeláč se zajímal o kosmologii a jako kosmos vnímal i hudební prvky, vztahy mezi tóny a řád formy. Cyklus zazněl poprvé 22. července 1957 na Přehlídce nové tvorby československých skladatelů ve Dvořákově síni Rudolfiny v interpretaci Jana Panenky, v srpnu 1970 jej na festivalu v Edinburghu uvedla Eva Bernáthová.

Vlasta Reittererová

Zahraniční tisk označuje **Jana Bartoše** za „jednoho z nejlepších evropských klavíristů“ a „emotivního a kultivovaného interpreta“. Vystupuje na sólových recitálech, s významnými orchestry a na koncertech komorní hudby po celém světě. Jeho nahrávky Janáčkovy, Mozartovy, Beethovenovy a Novákovy hudby pro vydavatelství Supraphon si vysloužily mezinárodní uznání kritiků z časopisů Gramophone, Diapason, BBC Music Magazine, The Times, American Record Guide, The Guardian a dalších.

Jan Bartoš nahrává vysoce ceněná CD pro label Supraphon. Jeho nejnovější album z loňského roku představuje klavírní díla Miloslava Kabeláče a Bedřicha Smetany. Album získalo pětihvězdičkovou recenzi v BBC Music Magazine a označení za jednu z „*nejlepších a určitě nejpodnětnějších nahrávek české klavírní tvorby za poslední roky.*“ Francouzský hudební časopis Classica v recenzi CD popisuje jako „*doslova okouzující*“ a CD získalo nominaci na prestižní německé ocenění Preis der Deutschen Schallplattenkritik (Ceny německé hudební kritiky pro nejlepší nahrávky). Nahrávka

souborného klavírního díla Leoše Janáčka byla časopisem Gramophone vybrána jako Editor's Choice, americká celostátní veřejnoprávní rozhlasová stanice NPR zařadila nahrávku do svého výběru „10 alb klasické hudby, která předznamenávají příští desetiletí“ a server MusicWeb International ji zařadil mezi Nejlepší alba roku 2019. Jan Bartoš také nedávno nahrál Klavírní koncert Viktora Ullmanna s Bamberskými symfoniky a Jakubem Hrůšou pro Supraphon a Bayerische Rundfunk. Na pozvání Alfreda Brendela se Jan Bartoš objevuje jako sólový interpret na DVD Supraphonu My Musical Life z roku 2021, které oslavuje klavírní legendu u příležitosti jeho 90. narozenin. Alfred Brendel se o hře Jana Bartoše uznale vyjádřil následujícími slovy: „Jan Bartoš je jedním z mých nejpůsobivějších a nejzajímavějších mladých kolegů. Virtuozita se u něj snoubí s hlubokou přemýšlivou muzikálností.“

V nadcházející sezóně Jan provede Mendelssohnův Klavírní koncert d moll se Staatskapelle Berlin pod vedením Christiana Thielemanna, Martinů Klavírní koncert č. 5 s Bamberskými symfoniky

a Jakubem Hrůšou a Beethovenův Klavírní koncert č. 3 s Vídeňskými symfoniky a Petrem Popelkou. Mezi další projekty patří také turné po USA s recitály a mistrovskými kurzy v New Yorku, Clevelandu, Madisonu a uměleckou rezidencí na Brownově univerzitě.

V letošní sezóně se Jan Bartoš vrátil do USA, kde vystoupil na Mezinárodním klavírním festivalu v San Francisku, a s obrovským ohlasem se představil se sólovým recitálem na mezinárodním festivalu Piano Aux Jacobins ve francouzském Toulouse.

Jan Bartoš je držitelem řady ocenění a stipendií, mimo jiné 1. ceny na soutěži Zaslavsky-Koch (New York), ceny Peter S. Reed Foundation (New York), International Mieczyslaw Munz Award (New York), Rotary Musikförderpreis (Německo), Concertino Praga (Česká republika), Rucorva Trust Award (Nizozemsko) a Schimmel Prize (Německo).

Je držitelem diplomu Professional Studies na Manhattan School of Music v New Yorku a doktorátu na Akademii múzických umění v Praze. Byl posledním žákem legendárního klavíristy Ivana Moravce. Po studiích v České republice u Martina Ballýho a Miroslava Langera

pokračoval ve zdokonalování svého umění v zahraničí pod vedením Alfreda Brendela, Leona Fleishera, Jamese Tocca a Zenona Fishbeina. Absolvoval mistrovské kurzy komorní hudby u Roberta Manna z Juilliard String Quartet a Lawrence Duttona z Emerson String Quartet.

Jan Bartoš je zakladatelem a ředitelem *Prague Music Performance*, inovativního festivalu a instituce, která pořádá koncerty napříč hudebními žánry, mistrovské kurzy, přednášky a rezidenční pobyty. Je také uměleckým ředitelem mezinárodního festivalu *Music is* a *Akademie Ivana Moravce*. Od roku 2020 působí jako pedagog klavíru a komorní hudby na pražské HAMU.